

Briuselis, 2018 m. spalio 9 d.
(OR. en)

12948/18

ENV 650
AGRI 456
FORETS 43
PI 142
PECHE 390
RECH 420
ONU 86
CADREFIN 250

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2018 m. spalio 9 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12808/18

Dalykas: Biologinės įvairovės konvencija (BĮK):

- Pasirengimas BĮK šalių konferencijos keturioliktajam susitikimui (COP 14)
- Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri yra Kartachenos biosaugos protokolo šalių susitikimas, devintajam susitikimui (COP-MOP 9)
- Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri yra Nagojos protokolo dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo šalių susitikimas, trečiajam susitikimui (COP-MOP 3)

(2018 m. lapkričio 17–29 d., Šarm aš Šeichas, Egiptas)
= Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl pirmiau nurodytų BĮK šalių konferencijos susitikimų, kurias Taryba priėmė 2018 m. spalio 9 d. įvykusiame 3640-ame posėdyje.

Biologinės įvairovės konvencija (BĮK):

Pasirengimas BĮK šalių konferencijos keturioliktajam susitikimui (COP 14)

Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri yra Kartachenos biosaugos protokolo šalių susitikimas, devintajam susitikimui (COP-MOP 9)

Pasirengimas BĮK šalių konferencijos, kuri yra Nagojos protokolo dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo šalių susitikimas, trečiajam susitikimui (COP-MOP 3)

(2018 m. lapkričio 17–29 d., Šarm aş Šeichas, Egiptas)

– Tarybos išvados –

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

1. PRIPAŽĮSTA, kad padaryta nemaža pažanga siekiant įgyvendinti kai kurias 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano dalis ir jame nustatytus Aičio biologinės įvairovės tikslus; tačiau kadangi pažanga siekiant tam tikrų tikslų iš esmės yra nepakankama, RAGINA dėti daugiau pastangų, kad Aičio biologinės įvairovės tikslai būtų visiškai pasiekti;
2. YRA LABAI SUSIRŪPINUSI, kad gamtos išteklių bazei ir ekosistemėms paslaugoms, nuo kurių žmonija yra priklausoma, kyla didelis pavojus ir kad toliau stiprėja dauguma biologinės įvairovės nykimą skatinančių veiksnių, o tai savo ruožtu trukdo pasiekti daugelį pasaulinių, regioninių ir nacionalinių biologinės įvairovės tikslų, įskaitant darnaus vystymosi tikslus (DVS); pagrindiniai biologinei įvairovei kenkiantys veiksniai yra buveinių nykimas ir pokyčiai, dirvožemio degradacija, klimato kaita, invazinės svetimos rūšys, sausumos ir jūrų tarša, įskaitant plastiką ir chemines medžiagas, ir netaisus biologinės įvairovės naudojimas; PABRĖŽIA, kad dėl daugelio iš jų kyla pavojus ir žmonių sveikatai;
3. RAGINA Komisiją ir ES valstybes nares ateinančius dvejus metus aktyviau imtis veiksmų ir dėti visas pastangas siekiant pašalinti pagrindinius biologinės įvairovės nykimą skatinančius veiksnius ir visapusiškai įgyvendinti nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir veiksmų planus, taip pat ES biologinės įvairovės strategiją laikotarpiui iki 2020 m. ir pasiekti Aičio biologinės įvairovės tikslus;

Laikotarpio po 2020 m. visuotinė biologinės įvairovės strategija

4. RAGINA vykdyti plataus užmojo tolesnę veiklą, susijusią su 2011–2020 m. strateginiu biologinės įvairovės išsaugojimo planu, kad būtų parengta visa apimanti biologinės įvairovės strategija, taikytina JT ir visiems suinteresuotiesiems subjektams kuriant 2050 m. biologinės įvairovės viziją; šia strategija turėtų būti sustiprintas Biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) ir jos protokolų, taip pat kitų su biologine įvairove susijusių daugiašalių aplinkos susitarimų (DAS) ir atitinkamų DVT įgyvendinimas; pagal tokią strategiją biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų klausimai turėtų tapti svarbiausiais politinių darbotvarkių punktais; joje turėtų būti nustatyti plataus užmojo, realistiški, kuo labiau pamatuojami ir per nustatytą laiką įgyvendintini tikslai, kurie sustiprintų dabartinius Aičio tikslus ir tais tikslais būtų pagrįsti, kurie skatintų veikti ir kurių įgyvendinimo pažangą būtų galima veiksmingai stebėti;
5. PABRĖŽIA, kad laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos rengimo procesas, kurį numatyta patvirtinti COP 14, turėtų būti visapusiškas, įtraukus, grindžiamas dalyvavimu ir jame turėtų būti atsižvelgta į lyčių aspektą; turėtų būti numatytas procesas, pagal kurį šalys galėtų individualiai ar sudarydamos koaliciją prisiimti savanoriškus įsipareigojimus COP 15 susitikime arba, jei šalys yra tam pasirengusios, dar iki jo, siekdamos įveikti su biologine įvairove susijusius iššūkius; šie įsipareigojimai būtų įtraukti į bendrą įgyvendinimo ir stebėsenos procesą, kartu numatant atviros ir skaidrios peržiūros procesą; RAGINA tęsti diskusijas dėl bendrų ES įsipareigojimų, kuriais būtų prisidedama įgyvendinant su biologine įvairove susijusią ES bendrą politiką, nustatymo;
6. PABRĖŽIA, kad nevalstybiniai subjektai gali atlikti svarbų vaidmenį stiprinant laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimą; RAGINA visus susijusius ir suinteresuotuosius subjektus, įskaitant čiabuvius ir vietos bendruomenes, taip pat privatųjį sektorių prisiimti savanoriškus įsipareigojimus; šalių, suinteresuotųjų ir susijusių subjektų kartu prisiimti savanoriški įsipareigojimai galėtų sudaryti pasaulinę biologinės įvairovės darbotvarkę, į kurią būtų įtrauktos esamos ir galimos naujos koalicijos bei partnerystės;

7. RAGINA laiku pateikti šeštas nacionalines ataskaitas siekiant užtikrinti, kad nauja strategija būtų pagrįsta 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano įgyvendinimo patirtimi; be to, laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos rengimo procese taip pat turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamus įvertinimus, rodiklius, įgytą patirtį ir įvykdytą veiklą kituose regioniniuose ir tarptautiniuose forumuose;
8. PRITARIA tam, kad įgyvendinant laikotarpio po 2020 m. visuotinę biologinės įvairovės strategiją kaip šios strategijos dalis taip pat turėtų būti vykdomas periodinės, atviros ir skaidrios peržiūros procesas, ir SUTINKA, kad reikia toliau plėtoti daugialypį peržiūros metodą pagal Konvenciją, įskaitant savanorišką tarpusavio vertinimą, kaip vieną iš jos elementų;
9. PABRĖŽIA, kad svarbu remti laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos rengimą dedant konkrečias ir plataus masto komunikacinės veiklos pastangas visais lygmenimis, remiantis turimomis komunikacijos strategijomis, siekiant suteikti postūmį, didinti visuomenės bei politinį sąmoningumą, surinkti informacijos ir gerinti tolesnį įgyvendinimą; AKCENTUOJA, jog 2020 m. reikia surengti aukščiausiojo lygio susitikimą biologinės įvairovės klausimais valstybių ar vyriausybių vadovų lygmeniu siekiant padidinti biologinės įvairovės ir jos lemiamos reikšmės Darnaus vystymosi darbotvarkei iki 2030 m. politinį matomumą; taip pat PABRĖŽIA mokslinių tyrimų, kuriais grindžiamas su Konvencija susijęs darbas, svarbą;

I skyrius. Biologinės įvairovės konvencija

Integravimas

10. PABRĖŽIA, kad veiksmingas biologinės įvairovės aspektų integravimas į atskirus ir įvairius sektorius yra itin svarbus įgyvendinant Konvenciją ir Aičio biologinės įvairovės tikslus, siekiant DVT ir prisidedant prie Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo; DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad nacionalinės biologinės įvairovės strategijos ir veiksmų planai yra pagrindinės priemonės, kuriomis įgyvendinama Konvencija, o biologinės įvairovės aspektai integruojami į visus susijusius atskirus ir įvairius sektorius; taip pat PABRĖŽIA, kad būtini neatidėliotini esminiai pokyčiai biologinės įvairovės ir ekosistemų naudojimo ir valdymo srityse, taip pat gamybos ir vartojimo modeliuose, įskaitant elgsenos ir sprendimų priėmimo visais lygmenimis pokyčius; be to, PRIPAŽŪSTA teisinių priemonių, integruotų aplinkos apsaugos ir plėtros strategijų, taip pat gero valdymo vaidmenį biologinės įvairovės aspektus integruojant į visus susijusius sektorius siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir užtikrinti ekosisteminių paslaugų teikimą;
11. SUPRANTA, kad ypač Aičio 3 tikslo dėl biologinei įvairovei žalingų paskatų laipsniško panaikinimo ir pozityvių paskatų išsaugoti biologinę įvairovę ir skatinti tausų jos naudojimą ne vėliau kaip 2020 m. pasiekimas visų atitinkamų sektorių politikos srityse yra tvirtai susijęs su veiksmingu biologinės įvairovės aspektų integravimu;
12. RAGINA priimti ilgalaikį strateginį požiūrį dėl šių aspektų integravimo pagal BĮK ir užtikrinti visapusišką šių aspektų integravimą į laikotarpio po 2020 m. visuotinę biologinės įvairovės strategiją; taip pat RAGINA priimti COP 14 sprendimą dėl prioritetų siekiant veiksmingai integruoti šiuos aspektus į energetikos, kasybos, infrastruktūros, gamybos ir perdirbimo, taip pat sveikatos apsaugos sektorius, siekiant papildyti COP 13 priimtą sprendimą dėl šių aspektų integravimo į žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės ir turizmo sektorius;
13. biologinės įvairovės aspektų integravimo kontekste taip pat RAGINA atsakingai ir tausiai apsirūpinti žaliavomis, paisant kilmės šalyse taikomos ekosistemų ir biologinės įvairovės apsaugos, ir PABRĖŽIA, jog reikia užtikrinti atsakingą ir darnų atitinkamų sektorių valdymą siekiant remti perėjimą prie žiedinės ekonomikos;

14. PABRĖŽIA, kad novatoriški sprendimai, pavyzdžiui, gamtos procesais pagrįsti sprendimai arba agroekologija, gali vaidinti svarbų vaidmenį užtikrinant faktinį biologinės įvairovės aspektų integravimą, kartu sudarant galimybę įgyvendinti ir kitus aplinkos srities tikslus;
15. PALANKIAI VERTINA Egipto Arabų Respublikos vyriausybės iniciatyvą savo šalyje surengti aukšto lygio susitikimą COP 14 kontekste, siekiant aptarti biologinės įvairovės aspektų integravimą į energetikos ir gavybos, infrastruktūros, gamybos ir perdirbimo bei sveikatos sektorius, be kita ko, įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. ir DVT; taip pat PALANKIAI VERTINA tai, kad parengta aukšto lygio deklaracija, skirta biologinės įvairovės klausimams prognozuojamų aplinkos srities, socialinių ir ekonominių tendencijų kontekste, ir kad priimti tvirtesni įsipareigojimai ir numatyti veiksmingesni procesai siekiant įgyvendinti Konvenciją bei jos protokolus, taip pat kad numatyta intensyvinėti pastangas siekiant Aičio biologinės įvairovės tikslų;
16. PRITARIA tam, kad būtų parengtas visuotinis veiksmų planas siekiant biologinės įvairovės ir sveikatos apsaugos sąsajas integruoti į atitinkamą BĮK šalių politiką, strategijas, programas ir sąskaitas, bendradarbiaujant su susijusiomis organizacijoms, pavyzdžiui, PSO ir kitais suinteresuotaisiais subjektais;

Išteklių sutelkimas ir finansinis mechanizmas

17. PABRĖŽIA, kad išteklių sutelkimas turi būti neatsiejama laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos dalis ir jis turėtų būti grindžiamas 2008 m. išteklių sutelkimo strategijos įgyvendinimo patirtimi, kuri apima išteklių (finansinių, žmogiškųjų, techninių ir institucinių) sutelkimą iš visų šaltinių, įskaitant šalių vidaus ir privačiojo sektoriaus išteklius, ir veiksmingą bei tikslingą turimų išteklių naudojimą; šiame kontekste PABRĖŽIA papildomą naudą, kurią suteikia projektai, kuriais kartu sprendžiami ir biologinės įvairovės apsaugos, ir kiti aplinkosaugos klausimai, įskaitant klimato kaitos, dykumėjimo ar miškų naikinimo klausimus;
18. PALANKIAI VERTINA tai, kad sėkmingai užbaigtas septintas Pasaulio aplinkos fondo Patikos fondo papildymas ir kad šiam septintam Patikos fondo papildymui skirtos biologinės įvairovės srities veiksmų programavimo gairės atspindi BĮK kontekste parengtas rekomendacijas;

Gebėjimų stiprinimas

19. AKCENTUOJA, jog gebėjimų stiprinimas turi būti neatsiejama laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos dalis ir tai turi būti įgyvendinama užtikrinant visapusišką darną ir koordinavimą su bendru tokios laikotarpio po 2020 m. strategijos įgyvendinimo procesu; PALANKIAI VERTINA ilgalaikės laikotarpio po 2020 m. strateginės gebėjimų stiprinimo programos parengimą ir PABRĖŽIA poreikį užtikrinti tvirtą žinių pagrindą, kuriuo remiantis būtų nustatyti prioritetai ir rezultatų užtikrinimo mechanizmai;

Sinergija

20. PABRĖŽIA, kad ir toliau svarbu užtikrinti tarpusavio bendradarbiavimą vykdant veiklą biologinės įvairovės srities DAS, Rio de Žaneiro konvencijų, JT Aplinkos programos ir kitų JT organų ir procesų kontekste, ir šiuo atžvilgiu RAGINA skubiai įgyvendinti veiksmų gaires siekiant stiprinti tarpusavio sinergiją, darną ir veiksmingą bendradarbiavimą įgyvendinant biologinės įvairovės srities DAS, kad šiomis priemonėmis būtų labiau prisidedama prie laikotarpio po 2020 m. visuotinės biologinės įvairovės strategijos ir Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo;

Klimato kaita

21. PABRĖŽIA, kad politikos priemonės ir procesai, kuriuos pasitelkiant įgyvendinami BĮK, Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos bei Paryžiaus susitarimo, Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu ir Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programos tikslai, tarpusavyje yra glaudžiai susiję; ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad ekosistemų atkūrimas, išsaugojimas ir ekosistemomis grindžiami metodai, kuriais siekiama sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, ekonomiškai efektyviu būdu gali reikšmingai prisidėti prie šalių pastangų apriboti vidutinės temperatūros kilimą pasaulyje, kad jis būtų gerokai mažesnis nei 2°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir prie tolesnio siekio užtikrinti, kad temperatūros kilimas neviršytų 1,5°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, kartu padedant siekti biologinės įvairovės tikslų; RAGINA stiprinti bendradarbiavimą įgyvendinant atitinkamas priemones ir procesus ir jų tarpusavio sinergiją, be kita ko, naudojantis atitinkamomis IPCC ir IPBES rengiamomis ataskaitomis; ATKREIPIA DĖMESĮ, jog imantis veiksmų klimato kaitos problemai spręsti, svarbu užtikrinti visų ekosistemų vientisumą ir biologinės įvairovės apsaugą;

22. AKCENTUOJA poreikį siekti tarpusavio sinergijos ir bendradarbiavimo įgyvendinant biologinės įvairovės, dirvožemio degradacijos bei dykumėjimo ir klimato kaitos sričių procesus; ir REMIA neprivalomų rekomendacijų, kuriomis remiantis būtų kuriami ir diegiami ekosistemomis grindžiami prisitaikymo prie klimato kaitos ir nelaimių rizikos mažinimo metodai, priėmimą;

Saugomos teritorijos ir kitos veiksmingos atskiroms teritorijoms skirtos išsaugojimo priemonės (KVATSIP)

23. PALANKIAI vertina pažangą, padarytą diegiant, tvarkant ir tobulinant saugomų teritorijų valdymą, kaip vieną iš esminių strategijų siekiant išsaugoti biologinę įvairovę; taip pat PALANKIAI VERTINA tai, kad nustatyta KVATSIP apibrėžtis ir joms taikomi kriterijai, ir PRIPAŽIŠTA KVATSIP sistemą, kaip vieną iš papildomų metodų, kuris gali pagerinti saugomų teritorijų tinklų junglumą bei darną ir padėti biologinės įvairovės aspektus integruoti į atitinkamus sektorius ir padėti pasiekti Aičio 5, 7, 11 ir 15 tikslus; PABRĖŽIA, kad KVATSIP turėtų padėti, o ne trukdyti įgyvendinti su saugomomis teritorijomis susijusius tikslus; AKCENTUOJA, jog svarbu saugomas teritorijas ir KVATSIP integruoti į teritorijų planavimo procesus; PRIPAŽIŠTA atitinkamų tarptautinių ir regioninių forumų, kaip antai UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ ir pagal ją sukurto Pasaulinio biosferos draustinių tinklo, sukauptos patirties ir vykdomos veiklos svarbą;

Jūrų ir pakrančių biologinė įvairovė

24. PRIMENA, kad Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje 72/73 dar kartą patvirtinta, kad Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje yra nustatyta teisinė sistema, kurios turi būti laikomasi vykdant bet kokią veiklą vandenynuose ir jūrose;

25. PALANKIAI VERTINA pažangą, daromą nustatant saugomas jūrų ir pakrančių teritorijas, remiantis atitinkama mokslinė ir techninė informacija, įskaitant informaciją, gaunamą įgyvendinant ekologiniu arba biologiniu požiūriu svarbių teritorijų (EBPST) apibrėžimo procesą; PRITARIA dviejų seminarų, skirtų EBPST Juodojoje jūroje ir Kaspijos jūroje ir EBPST Baltijos jūroje, suvestinių ataskaitų įtraukimui į EBPST duomenų saugyklą ir PRITARIA tam, kad būtų parengti galimi EBPST apibrėžimo keitimo ir naujų teritorijų apibrėžimo būdai; pagal BĮK vykdant tolesnį EBPST srities darbą turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama į daugiašalį EBPST apibrėžimo procesą ir į mokslinius bei techninius aspektus, susijusius su EBPST taikymo sritimi;
26. DAR KARTĄ PATVIRTINA principą, kad apibrėžiant naujas ir keičiant esamas EBPST turi būti visapusiškai gerbiamas pakrantės valstybių suverenumas, jų suverenios teisės ir jurisdikcija;
27. PRIMYGTINAI RAGINA šalis dėti dar daugiau pastangų apsaugant biologinę įvairovę šaltavandenėse teritorijose, mažinant į jūrą išmestų šiukšlių, įskaitant mikroplastikus, poveikį ir vykdant tokio išmetimo prevenciją, taip pat sprendžiant dideliame gylyje vykdomos gavybos jūros dugne galimo poveikio jūrų biologinei įvairovei klausimą; taip pat RAGINA dėti daugiau pastangų siekiant išvengti žmogaus veiklos keliamo povandeninio triukšmo poveikio jūrų ir pakrančių biologinei įvairovei, tą poveikį mažinti ir švelninti, taip pat dėti daugiau pastangų įgyvendinant jūrinių teritorijų planavimą, remiantis vykdomojo sekretoriaus renkamais ir apibendrinamais duomenimis;
28. RAGINA šalis ir kitas vyriausybes naudotis sukaupta informacija apie biologinės įvairovės aspektų integravimą į žuvininkystės sritį, šioje srityje taikant ekosistemomis grindžiamą metodą, ir PALANKIAI VERTINA BĮK šalių indėlį ir dalyvavimą JT Į jūrą išmestų šiukšlių ir mikroplastikų klausimų *ad hoc* atviros ekspertų grupės veikloje;

Sintetinė biologija

29. AKCENTUOJA, jog procesui, kuriuo identifikuojamos naujos kryptys sintetinės biologijos srityje, **įskaitant kryptis, kurių atsiradimą gali lemti genomo redagavimas**, reikia suteikti prioritetą, kad būtų prisidedama prie perspektyvų vertinimo proceso, ir PAKARTOJA, kad reikia laikytis suderinto, tikslinio ir nedubliuojančio požiūrio sprendžiant su sintetine biologija susijusius klausimus Konvencijos ir jos protokolų kontekste;
30. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad sintetinės biologijos srities organizmų, komponentų ir produktų, visų pirma organizmų, kurių geno pagausinimą lemiantys elementai (angl. *gene drives*) yra pakoreguoti genų inžinerijos metodais, atžvilgiu turėtų būti taikomas atsargumo principas, kaip apibūdinta Konvencijos preambulėje; šiame kontekste PRIPAŽIŠTA, kad dėl tokių organizmų yra galimas potencialus neigiamas poveikis biologinei įvairovei;

Skaitmeninė sekų informacija

31. PABRĖŽIA, jog yra pasirengusi tęsti diskusijas su kitomis šalimis skaitmeninės sekų informacijos (DSI) klausimu; PRIPAŽINDAMA, jog DSI sąvoka nėra apibrėžta, tačiau ji vartojama kaip darbinis terminas, RAGINA visas Konvencijos šalis giliau nagrinėti šį klausimą ir susijusius aspektus (kaip antai esamą praktiką, taikomą duomenų bazėse ar atsekamumo sistemose, ir sveikatos srities aspektus), taip pat geriau suprasti galimą skaitmeninės sekų informacijos naudojimo visiems trims Konvencijos tikslams poveikį;

Invazinės svetimos rūšys

32. BŪDAMA SUSIRŪPINUSI dėl nepakankamos pažangos siekiant Aičio 9 tikslo, AKCENTUOJA, jog ir toliau reikia, kad veiksams invazinių svetimų rūšių srityje būtų teikiamas prioritetas; PALANKIAI VERTINA papildomas neprivalomas rekomendacijas dėl invazinių svetimų rūšių netyčinės introdukcijos, susijusios su prekyba gyvais organizmais, išvengimo;

33. taip pat PALANKIAI VERTINA pasiūlymą sukurti interneto forumą ir, esant finansinių išteklių, *Ad hoc* techninių ekspertų grupę, kad būtų apimtos sritys, nenumatytos būsimame „Teminiame invazinių svetimų rūšių ir jų kontrolės vertinime“, kurį atliks Tarpvyriausybinių mokslinė politinė biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platforma (IPBES), konkrečiai – sąnaudų ir naudos analizė, ekonominio efektyvumo analizė ir e. prekyba;

Apdulkintojai

34. YRA LABAI SUSIRŪPINUSI dėl to, kad mažėja laukinių apdulkintojų, kurie yra itin svarbūs biologinės įvairovės išsaugojimui, natūralių žemės ekosistemų veikimui ir pagrindinių ekosisteminių paslaugų, kaip antai maisto produktų gamyba, teikimui;
35. todėl RAGINA imtis veiksmingų priemonių apdulkintojų populiacijos mažėjimo problemai spręsti ir šiomis aplinkybėmis PALANKIAI VERTINA neseniai priimtą Komisijos komunikatą dėl ES iniciatyvos dėl apdulkintojų ir jo tikslus; komunikate raginama laikytis integruoto požiūrio ir veiksmingiau naudotis esamomis priemonėmis ir politika; taip pat PALANKIAI VERTINA komunikate išdėstytus tris prioritetus, skirtus apdulkintojų populiacijos mažėjimo ES problemai spręsti, ir įnašus į pasaulines išsaugojimo pastangas, pavyzdžiui, BĮK 2018–2030 m. veiksmų planą dėl tarptautinės iniciatyvos dėl apdulkintojų išsaugojimo ir tausaus naudojimo;
36. PALANKIAI VERTINA 13-oje BĮK šalių konferencijoje (BĮK COP 13) sudarytą apdulkintojų išsaugojimo koaliciją ir RAGINA kitas BĮK šalis prisijungti prie šios koalicijos bei imtis priemonių apdulkintojams išsaugoti;
37. RAGINA ES ir jos valstybes nares sparčiai įgyvendinti atitinkamus veiksmus, o apdulkintojų poreikius, taip pat priemones, skirtas populiacijos mažėjimo veiksnių problemai spęsti, įskaitant, *inter alia*, buveinių praradimą ir apdulkintojams kenksmingų pesticidų naudojimą, integruoti į atitinkamas laikotarpio po 2020 m. ES politikos sistemas; PABRĖŽIA, kad svarbu šalinti žinių spragas ir vienu metu kaupti bei platinti žinias apie apdulkintojus; taip pat PABRĖŽIA, kad svarbi ilgalaikė apdulkintojų stebėsenos veikla, kad būtų galima įvertinti jų padėtį ir tendencijas;

II skyrius. Kartachenos biosaugos protokolas

38. PABRĖŽIA, jog svarbu, kad visos šalys veiksmingai įgyvendintų protokolą, taip pat poreikį tęsti jo 2011–2020 m. laikotarpio strateginio plano įgyvendinimą siekiant tęsti ir stiprinti darbą, kuriuo nuosekliai visais lygmenimis didinama sinergija, darna ir veiksmingas bendradarbiavimas, ir SKATINA šalis bei prašo kitų vyriausybių įtraukti biologinę saugą į savo nacionalinius biologinės įvairovės veiksmų planus ir (arba) atitinkamas sektorių ir tarpsektorinės politikos priemones, planus bei programas;
39. PALANKIAI VERTINA pagal BĮK dedamas pastangas sukurti visapusišką biologinės įvairovės strategiją laikotarpiui po 2020 m. ir PABRĖŽIA poreikį į šį procesą įtraukti Kartachenos protokolą;
40. PABRĖŽIA, kad svarbu parengti konkrečius tolesnius veiksmus, susijusius su Kartachenos biosaugos protokolo įgyvendinimo 2011–2020 m. laikotarpiu strateginiu planu, kurie būtų grindžiami laikotarpiu po 2020 m. visuotine biologinės įvairovės strategija ir ją papildytų¹, siekiant užtikrinti veiksmingą protokolo įgyvendinimą laikotarpiu po 2020 m.;
41. SUSIRŪPINUSI PAŽYMI, kad trečių nacionalinių ataskaitų pateikta mažiau ir RAGINA Kartachenos protokolo šalis, kurios dar nepateikė savo nacionalinių ataskaitų, kuo greičiau jas pateikti;
42. PALANKIAI VERTINA tai, kad 4-tas Kartachenos protokolo vertinimas ir peržiūra buvo sujungti su galutiniu 2011–2020 m. laikotarpio strateginio plano ir siūlomo proceso vertinimu; ir PABRĖŽIA, kad svarbu į šį procesą įtraukti Atitikties komitetą ir Gebėjimų stiprinimo ryšių grupę;

¹ Vykdam tolesnius veiksmus turėtų būti padedama įgyvendinti laikotarpio po 2020 m. biologinės įvairovės strategiją ir nustatyti konkrečius Kartachenos protokolo įgyvendinimo veiksmus bei prioritetus.

43. ATKREIPIA DĖMESĮ į svarbų Biosaugos informacijos centro (BCH) vaidmenį įgyvendinant šį protokolą ir PAKARTOJA, kaip svarbu, kad visos šalys registruotų visą informaciją, kurios reikia siekiant palengvinti galimybes gauti informacijos apie biologinę saugą ir stiprinti keitimąsi patirtimi, ir AKCENTUOJA BCH neformalaus patariamąjį komitetą (BCH-IAC) darbo užtikrinant nuolatinį BĮK tobulinimą svarbą;
44. PAKARTOJA, kad priimant sprendimus, susijusius su gyvais modifikuotais organizmais, ypač svarbu atlikti rizikos aplinkai vertinimą, ir PALANKIAI VERTINA tarp susitikimų vykdomą rizikos vertinimo ir rizikos valdymo klausimų atviro internetinio forumo veiklą, taip pat Pagalbiniam komitetui mokslinėms, techninėms ir technologinėms konsultacijoms vykstančias diskusijas;
45. PALANKIAI VERTINA laikotarpiu tarp susitikimų *Ad hoc* techninių ekspertų darbo grupės (AHTEG) dėl socialinių ir ekonominių aspektų vykdomą darbą;
46. PAKARTOJA, kad reikia tęsti gebėjimų stiprinimo veiklą siekiant įgyvendinti Kartachenos protokolą;
47. PALANKIAI VERTINA tai, kad įsigaliojo Papildomas Nagojos ir Kvala Lumpūro protokolas dėl atsakomybės ir žalos atlyginimo, ir AKCENTUOJA, kad svarbu užtikrinti jo veiksmingą įgyvendinimą;
48. PALANKIAI VERTINA tai, kad buvo ratifikuotas šis papildomas protokolas, ir RAGINA visas Kartachenos protokolo šalis, kurios nėra jo ratifikavusios ar prie jo prisijungusios, kuo greičiau tai padaryti;
49. RAGINA COP-MOP 9 imtis būtinų veiksmų ir priimti būtinus sprendimus siekiant toliau stiprinti ir įgyvendinti Kartachenos protokolo nustatytą sistemą:
- a) paraginant šalis, kurios dar nepateikė savo trečios nacionalinės ataskaitos arba išsamios ataskaitos, kuo greičiau tai padaryti;

- b) priimant sprendimą įdiegti struktūrinį procesą, kurį taikant būtų nustatomi ir tam tikram prioritetui priskiriami konkretūs klausimai, susiję su gyvų modifikuotų organizmų rizikos vertinimu, kuriuos turėtų apsvarstyti COP-MOP, kad parengtų tolesnes gaires dėl šių nustatytų klausimų rizikos vertinimo; išplečiant atviro internetinio forumo veiklą ir sudarant rizikos vertinimo klausimų AHTEG, šiuo tikslu nustatant aiškius įgaliojimus;
- c) atsižvelgiant į socialinių ir ekonominių aspektų AHTEG darbo rezultatus ir apsvarstant tinkamus tolesnius veiksmus siekiant įgyvendinti Kartachenos biosaugos protokolo įgyvendinimo strateginio plano (2011–2020 m.) 1.7 veiklos tikslą dėl socialinių ir ekonominių aspektų, išplečiant AHTEG įgaliojimus siekiant papildyti iki šiol parengtas gaires;
- d) apsvarstant tinkamus tolesnius veiksmus, susijusius su sukaupta informacija apie nenumatytą gyvų modifikuotų organizmų tarpvalstybinį judėjimą, neatidėliotinas priemonės, gyvų modifikuotų organizmų aptikimą ir identifikavimą, taip pat apie tokių organizmų tranzitą ir ribotą naudojimą;
- e) priimant sprendimą dėl konkrečių tolesnių veiksmų, susijusių su Kartachenos biosaugos protokolo įgyvendinimo 2011–2020 m. laikotarpiu strateginiu planu, kurie būtų grindžiami laikotarpio po 2020 m. visuotinė biologinės įvairovės strategija ir ją papildytų², proceso;
- f) priimant sprendimą skatinti veiksmingą Papildomo Nagojos ir Kvala Lumpūro protokolo dėl atsakomybės ir žalos atlyginimo įgyvendinimą;

III skyrius. Nagojos protokolas dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo (ABS)

50. RAGINA BĮK šalis, kurios dar neratifikavo ar neprisijungė prie Nagojos protokolo, tai padaryti ir RAGINA ES valstybės nares, kurios dar to nepadarė, kuo greičiau paspartinti savo pastangas šiuo atžvilgiu;

² Vykdam tolesnius veiksmus turėtų būti padedama įgyvendinti laikotarpio po 2020 m. biologinės įvairovės strategiją ir nustatyti konkrečius Kartachenos protokolo įgyvendinimo veiksmus bei prioritetus.

51. RAGINA visas protokolo šalis stiprinti savo pastangas, kad Nagojos protokolas pradėtų visapusiškai veikti, sukuriant atitinkamas vietos institucines struktūras, priimant bei įgyvendinant teisėkūros, administracines arba politikos priemones, įskaitant reikalavimų laikymosi priemones, ir jei taikytina, reikalavimus dėl skaidrios galimybės naudotis genetiniais ištekliais, kartu primena, kad galima naudotis Pasaulio aplinkos fondo (PAF) finansavimu kuriant teisines ir reguliavimo sistemas ir nustatant administracines procedūras, kuriomis sudaromos galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir dalytis nauda pagal Nagojos protokolo nuostatas;
52. AKCENTUOJA, kad siekiant veiksmingai įgyvendinti Nagojos protokolą būtina visapusiškai naudotis ABS informacijos centru, todėl PRIMYGITINAI RAGINA visas šalis skelbti ir atnaujinti pagal Nagojos protokolą reikalaujamą informaciją informacijos centre, ir RAGINA šalis ir ne šalis informacijos centre skelbti visą su ABS susijusią informaciją, būtiną veiksmingam Nagojos protokolo įgyvendinimui, įskaitant geriausios praktikos pavyzdžius ir patirtį;
53. AKCENTUOJA poreikį sudaryti sąlygas propaguoti ir skatinti mokslinius tyrimus, kuriais prisidedama prie BĮK tikslų, ir PABRĖŽIA, kad protokolo šalys turėtų apsvarstyti galimybę galimybėms naudotis genetiniais ištekliais nekomerciniais tikslais taikyti supaprastintas priemones ir apsvarstyti genetinių išteklių svarbą maisto bei žemės ūkio srityse ir jų ypatingą vaidmenį aprūpinimui maistu, taip pat turėtų, plėtodamos ir įgyvendindamos su galimybėmis naudotis genetiniais ištekliais ir dalijimusi našta susijusius teisės aktus ar reglamentavimo reikalavimus, tinkamą dėmesį skirti ekstremaliesiems atvejams, kurie kelia grėsmę arba kenkia žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatai;
54. YRA PASIRENGUSI ir nori toliau prisidėti prie svarbaus tarptautiniu lygmeniu atliekamo darbo, susijusio su priemonėmis, kurios yra būtinos protokolo įgyvendinimui, pavyzdžiui, tolesnio ABS informacijos centro tobulinimo, gebėjimų stiprinimo ir informuotumo didinimo;

55. PALANKIAI VERTINA Pagalbinio įgyvendinimo komiteto (SBI 2) rekomendacijas, visų pirma dėl Nagojos protokolo veiksmingumo vertinimo bei peržiūros ir dėl specializuotų tarptautinių galimybių naudotis genetiniais ištekliais ir naudos pasidalijimo priemonių, ir PAKARTOJA esanti pasiryžusi toliau svarstyti klausimus, susijusius su Nagojos protokolo 10 straipsniu, atsižvelgiant į tai, kad reikia daugiau praktinės protokolo įgyvendinimo patirties.
